

Schoolveiligheidsplan

De Zuidwester Tilburg | 25-11-2025

Inhoudsopgave

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Kernwaarden

Burgerschapsopdracht

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Gedragscodex personeel

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Afspraken en regels in de klas

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

Incidentenregistratie

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Andere activiteiten

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Protocollen

Fysieke ruimte

Maatregelen

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Samenwerken met ouders

Samenwerken met partners

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Ondersteuningsmogelijkheden

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Handelen

Acuut

Nazorg

Evalueren

Evalueren

Samenwerken

Samenwerken

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Op De Zuidwester werken we vanuit hoge verwachtingen ten opzichte van onszelf en de ander. Dit is een basishouding die alle teamleden onderschrijven en uitstralen in het dagelijks handelen. We zijn ambitieus in onze doelen. We hebben onze visie, missie en kernwaarden vertaald naar vier pijlers. Dit zijn voor ons dé uitgangspunten en vormen de basis voor ons onderwijs. Onze visie op veiligheid hebben wij, in de pijler pedagogisch sensitief, als volgt beschreven:

Veiligheid, rust en vertrouwen zijn de basis om tot ontwikkeling te komen. Op De Zuidwester zijn alle teamleden geschoold in pedagogisch sensitief handelen. Onze leerlingen krijgen een rijk aanbod op sociaal-emotioneel leren, zodat ze vertrouwen hebben in zichzelf en de ander.

In dit document verwijzen we op verschillende plekken naar documenten, deze links zijn alleen intern te openen. Mocht u een van deze documenten willen inzien, dan is een kopie op te vragen bij directie.

Kernwaarden

Veiligheid

De Zuidwester maakt onderscheid tussen mentale/ sociale veiligheid en fysieke veiligheid. Aan beide veiligheidsaspecten wordt actief gewerkt. Voor een toelichting hierop, kunt u de meeste actuele schoolgids van dit schooljaar raadplegen.

Rust

Voor de leerlingen van De Zuidwester hanteren we een eenduidige schoolbrede pedagogisch sensitieve aanpak waarbij er vanuit proactieve en preventieve wijze gehandeld wordt. Er zijn schoolbrede afspraken en pedagogische routines binnen de gehele school zichtbaar.

Vertrouwen

De Zuidwester biedt leerlingen een veilige, fijne plek waar ze zichzelf kunnen zijn en zich thuis voelen, waar ze

fouten durven maken en ook durven excelleren, waar ze hun talenten en interesses kunnen ontwikkelen en waar ze veel kunnen spelen en bewegen. Kortom; een plek waar ze elke dag met plezier heen gaan.

Burgerschapsopdracht

Burgerschap is een essentieel onderdeel van ons onderwijs op onze school. We willen onze leerlingen voorbereiden op een actieve deelname aan de telkens veranderende maatschappij. We vinden het belangrijk om leerlingen te laten ontdekken wie ze zijn en waar hun talenten liggen. We willen ze opleiden tot kritisch denkende wereldburgers in een veilige en vertrouwde omgeving. Ze worden gestimuleerd eigen optvattingen te ontwikkelen en een democratische houding te vormen om goed samen te kunnen leven in onze democratische rechtsstaat. Dit vraagt van ons voorbeeldgedrag, bewustwording van onze populatie leerlingen en ouders en een actieve houding als het gaat om het aanbieden en integreren van de leerinhouden.

Door middel van de inzet van de de Kwink-methode met aanvullend de Kwink burgerschapslessen besteden we hier dagelijks aandacht aan. Ook tijdens het thematisch werken middels IPC komen de bouwstenen van burgerschap terug in elk thema en wordt dit vanuit verschillende invalshoeken en in verschillende vakgebieden aangeboden.

Hierdoor ontdekken onze leerlingen:

- Dat je overal samenleeft, thuis, op straat en op school.
- Hoe mensen goed samenleven.
- Dat mensen overal in de wereld samen leven.
- Dat mensen met elkaar meer kunnen bereiken dan alleen.
- Hoe ze om kunnen gaan met kritiek.

Onze IPC thema's inclusief de burgerschapslessen worden door de leerkrachten in een groepje van elke milepost samen voorbereidt. Hierdoor is eenieder betrokken bij het leerproces. Kwinklessen worden 2x per week gegeven in elke groep.

- Kwink voor sociaal emotionele ontwikkeling
- Kriebels in je buik (Methode Relaties en Seksualiteit)
- Kwink Burgerschap: Lesonderwerpen: vrijheid en gelijkheid, solidariteit en inspraak, democratische cultuur, identiteit, diversiteit, solidariteit, digitaal samenleven, duurzaamheid, globalisering, technologisch burgerschap en denk- en handelwijzen
- Geluyskoffer (in beheer bij onze pedagoog)

Documenten

[Burgerschapsplan](#)

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de gestelde kaders. Enerzijds vanuit de wet- en regelgeving anderzijds vanuit schoolspecifieke regels, zoals beschreven in ons stappenplan voor stressregulatie en grensoverschrijdend gedrag. Onze aanpak is preventief. Het kan voorkomen dat er sprake is van acute onveiligheid, in dat geval handelen we adequaat.

Op school werken we vanuit de vijf competenties gericht op sociaal emotioneel leren, deze komen uit de methode Kwink en staan in alle groepen centraal. Deze vijf competenties dragen bij aan een veilige leef- en leeromgeving in de groep. Wanneer er een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zoveel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken.

Deze vijf competenties hebben we vertaald voor onze leerlingen naar 5 duidelijke afspraken en regels. Deze hangen duidelijk zichtbaar in de school en in alle groepen. Op deze manier houden we de afspraken levend en kunnen we ernaar verwijzen.

Ik ken mezelf -> besef hebben van jezelf

Ik weet wat te doen om mezelf te helpen -> zelfmanagement

Ik begrijp en houd rekening met de ander -> besef hebben van de ander

Ik kan met de ander samen spelen en werken -> relaties kunnen hanteren

Ik kan kiezen met aandacht voor mezelf en de ander -> keuzes kunnen maken

Ik zorg goed voor de spullen van mezelf en de ander

Documenten

[Interventies stressregulatie](#)

Gedragscode personeel

We hebben met het team in oktober 2025 opnieuw naar gedragsregels gekeken en met elkaar besproken hoe we deze willen opstellen op onze school. We hanteren op een aantal onderdelen de bovenschoolse protocollen die door Xpect013 zijn opgesteld, aanvullend hanteren we onze eigen protocollen of stappenplannen. We hebben een nieuwe versie van de gedragscode opgesteld. Die is hieronder te vinden in de bijlage.

Documenten

[Gedragscode personeel](#)

Toezicht op veiligheid in en rond de school

De poort - Toezicht door collega's bij de start en afsluiting van de dag.

Het schoolplein - Leerlingen spelen altijd onder toezicht van personeel buiten. Hiervoor zijn roosters en afspraken vastgesteld. Zie het surveillancerooster en de kwaliteitskaart buiten spelen.

Kleedkamers - Vrouwelijke leerkrachten houden toezicht in de kleedkamer van de meisjes en mannelijke leerkrachten houden toezicht bij de jongenskleedkamer. Wanneer het nodig is voor de veiligheid van de leerlingen dat de leerkracht de andere kleedkamer binnen komt zal hij/zij eerst aankloppen en aangeven dat hij/zij naar binnen komt.

De voordeur is in principe gesloten, bezoekers bellen aan om naar binnen te mogen.

Toiletgebruik - Er mag één leerling per klas tegelijk gebruik maken van het toilet. De leerkrachten stimuleren een goede hygiëne door dit met leerlingen bespreekbaar te maken.

Afspraken en regels in de klas

Met behulp van KWINK stimuleren we het sociaal-emotioneel leren van leerlingen om hen de juiste vaardigheden aanleren. Daarnaast werken wij vanuit het gedachtengoed van traumasensitief onderwijs. Dit noemen wij op school pedagogisch sensitief handelen. Hiermee willen wij het leerkrachthandelen op een sensitieve wijze laten aansluiten bij onze leerlingen.

Gedragsverwachtingen:

- Ik ken mezelf -> besef hebben van jezelf
- Ik weet wat te doen om mezelf te helpen -> zelfmanagement
- Ik begrijp en houd rekening met de ander -> besef hebben van de ander
- Ik kan met de ander samen spelen en werken -> relaties kunnen hanteren
- Ik kan kiezen met aandacht voor mezelf en de ander -> keuzes kunnen maken
- Ik zorg goed voor de spullen van mezelf en de ander

Naast de bovenstaande schoolregels hanteren wij ook afspraken tijdens de pauzemomenten:

Gedragsverwachtingen leerlingen:

- Ik luister naar iedere volwassene
- Ik ga netjes om met de spullen van de school
- Ik loop en praat rustig binnen de school
- Ik houd mijn handen, voeten en spullen bij mezelf

Gedragsverwachtingen van de surveillant:

- Ik ga vanuit rust een gesprek aan met een leerling
- Ik benoem de emotie en het gedrag van de leerling
- Ik vraag de leerling waar de emotie en het gedrag vandaan komt
- Ik koppel dit gesprek terug aan de leerkracht
- Ik surveilleer actief en ben gericht op de leerlingen

-Ik gebruik geen telefoon (alleen voor noodgevallen).

Elke leerkracht kan binnen zijn eigen klas nog specifieke klassenafspraken maken en hanteren. De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de groepsleerkracht en maakt dit passend voor zijn/haar groep binnen de kaders van onze visie.

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

De school onderzoekt regelmatig of ruimtes, materialen, buitenruimtes, toezicht etc. zodanig zijn ingericht dat de sociale veiligheid daarmee bediend is. Ruimtes en materialen binnen de school worden jaarlijks gecontroleerd door de daardoor bevoegde bedrijven. Indien nodig worden er meteen reparaties uitgevoerd. 1x in de vier jaar wordt de RI&E afgenomen. RI&E staat voor de Risico Inventarisatie & Evaluatie. Daarnaast wordt jaarlijkse door diverse bedrijven en instanties het gebouw gecontroleerd op veiligheid. Aanvullend wordt minimaal 1x in de twee jaar de Quicksan afgenomen. Dit is een vragenlijst voor de sociale veiligheid onder het personeel, gegevens hiervan worden teruggekoppeld naar de directie en ons schoolbestuur Xpect013.

De school heeft daarnaast een heldere ondersteuningsstructuur voor het (multidisciplinair) wegen van ondersteuningsbehoeften van leerlingen. We werken intensief samen met een Team op Maat (ToM) en er is structureel een Partneroverleg. Bij dit overleg sluiten diverse instanties aan zoals de GGD, Gemeente Tilburg (Leerplicht en toegang), Sterk Huis etc. om preventief te werken aan de sociale veiligheid van leerlingen/gezinnen. We bespreken dan casussen en vragen advies aan diverse instanties. Dat is nodig om de veiligheidsrisico's in kaart te brengen en de juiste hulp of ondersteuning in gang te zetten. De toegang tot lichte en zware hulp voor leerlingen en/of ouders is binnen de ondersteuningsstructuur van onze school laagdrempelig, sterk en efficiënt geregeld.

Incidentenregistratie

Wanneer er medische incidenten op school plaatsvinden, hebben wij een incidentenmap. Hierin registreren wij feitelijk welke incidenten hebben plaatsgevonden, denk hierbij aan datum, aard van het letsel, oorzaak, betrokkenen, en welke hulp is verleend. Daarnaast geeft de BHV-er indien nodig ook advies aan leerkracht en/of ouders. We hebben een papieren incidentenmap die bij de directie op het kantoor staat. Deze is toegankelijk voor directie, preventiemedewerker en BHV-ers. De BHV-ers volgen jaarlijks een herhalingscursus om de kennis op peil te houden. Dit wordt door de directie gefaciliteerd. We hebben minimaal 2x per jaar een overlegmoment naast de momenten dat we onze geplande en ongeplande ontruimingsoefening evalueren.

De school zorgt altijd voor goede opvang voor slachtoffers van incidenten, waaronder pesten. We hebben hiervoor de CSV (Coördinator Sociale Veiligheid) en twee IVP-ers (Interne Vertrouwens Personen) die je kan

raadplegen voor advies en ondersteuning om hier in de klas mee om te gaan. Er is ook voor individuele leerlingen en/of ouders de mogelijkheid om hiermee in gesprek te gaan. De CSV/IVP zal het proces bewaken en alle partijen begeleiden waar nodig.

Wanneer er bepaalde zaken belangrijk zijn omtrent de omgang met een specifieke leerling, vanuit het oogpunt van veiligheid, is het goed dat dit gedeeld wordt in het gehele team. Ook bij medewerkers onderling kunnen incidenten ontstaan. Denk hierbij aan (seksuele) intimidatie, grensoverschrijdend gedrag, discriminatie of pesten op de werkvloer. Wanneer zich zo'n situatie ontstaat kun je gebruik maken van de externe vertrouwenspersoon binnen het bestuur. De externe vertrouwenspersoon is alleen beschikbaar voor het personeel van onze stichting, niet voor ouders. Ouders kunnen zich wenden tot de interne vertrouwenspersoon van de school of directie.

Alle leerkrachten zijn op de hoogte van het ontruimingsplan. Twee keer per jaar wordt er een ontruimingsoefening uitgevoerd. 1x een geplande oefening en 1x een onverwachte. Bij de geplande oefening gaat elke groepsleerkracht voorafgaand met zijn leerlingen in gesprek wat de juiste stappen zijn die tijdens de oefening moeten gebeuren.

Monitoring

Veiligheidsmonitor

1x in de 4 jaar wordt de RI&E afgenomen, plus door diverse bedrijven wordt het gebouw gecontroleerd op veiligheid. En 1x in de 2 jaar wordt de Quickscan afgenomen voor de sociale veiligheid onder het personeel, gegevens hiervan worden teruggekoppeld naar de directie. Aanvullend nemen we ook de cultuursurvey af vanuit stichting leerKRACHT om zicht te krijgen op o.a. werkdruk en andere zaken die van invloed zijn op het welbevinden en het werkklimaat van leerkrachten.

Voor leerlingen maken wij gebruik van Hart & Handen voor groep 1 t/m 8. Ook voor de leerlingen van onze taalgroep. Voor de monitoring van de sociale veiligheid gebruiken we voor leerlingen van groep 6 t/m 8 Kindbegrip. We zijn nog aan het overwegen om voor deze meting ook over te stappen naar Hart & Handen, maar op dit moment zijn er nog teveel technische fouten in het programma om de overstap te maken.

Hoe we dit vormgeven staat beschreven in ons toetsprotocol. De resultaten uit Kindbegrip worden bekeken door de directie, CSV en het schoolontwikkelteam Pedagogisch Sensitief handelen en eventueel aangevuld door de KC-ers. Naar aanleiding van deze gegevens zullen wij zorgvuldig evalueren en overleggen welke acties nodig zijn om in te zetten om de sociale veiligheid te verbeteren. Dit wordt besproken tijdens de sociaal-emotioneel leren (SEL) gesprekken die twee keer per jaar gevoerd worden door de groepsleerkrachten en kwaliteitscoördinatoren. Deze groepsbesprekingen combineren de data van Hart & Handen, Kindbegrip met een groepsobservatie, tweemaal per jaar. De data worden jaarlijks opgenomen in de jaarplanning van de school.

Andere activiteiten

Wetswijziging per 1 augustus 2026 voor jaarverslag vertrouwenspersonen.

De vertrouwenspersonen van onze school zullen per ingang van het nieuwe schooljaar, jaarlijks het verslag toevoegen om de veiligheidsbeleving nog beter te kunnen monitoren.

We hanteren een cyclus op het gebied van het monitoren van de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen waarbij de kwaliteitscoördinator samen met de gedragsspecialist 2x per jaar op groepsbezoek gaan. Hiermee volgen we de ontwikkeling van het pedagogisch klimaat in alle groepen en analyseren we vervolgens wat er nodig is binnen onze school om verbeteringen aan te brengen.

De kansencirkel kan worden ingezet door onze pedagogisch medewerker om specifieke zorg aan te bieden in de huiskamer voor leerlingen die dit nodig hebben.

Sinds het schooljaar 2025/2026 hebben wij een extra voortgangsgesprek toegevoegd aan onze gesprekkencyclus met ouders in de maand november. De leerkracht laat vooraf de leerlingen IEP Hart & Handen invullen en voert vervolgens een kindgesprek met elke individuele leerling. Hier kunnen we mogelijk extra signalen uit oppikken rondom de veiligheid van onze leerlingen.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Aandachtsfunctionaris

Binnen onze school kunnen leerkrachten terecht bij de kwaliteitscoördinatoren voor leerlingen waarbij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ingezet moet worden. De kwaliteitscoördinatoren hebben altijd overleg met de directie voor het maken van een melding.

Coordinator Sociale Veiligheid (CSV)

Dagmar Fonken draagt zorg voor het coördineren van het anti-pestbeleid binnen onze school. Zij kan vanuit haar kennis op het gebied van pesten fungeren als klankbord voor haar collega's met vragen en adviseur zijn van de schoolleiding als het gaat om de structurele aanpak tegen pesten.

Interne Vertrouwens Persoon (IVP)

Floor Hoeksta en Nienke Ruitinga zijn de interne vertrouwenspersonen op onze school. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en collega's met klachten over ongewenst gedrag zoals pesten, intimidatie of discriminatie. De vertrouwenspersoon luistert, biedt een veilige plek en geeft advies over mogelijke vervolgstappen. Daarnaast hebben zij een preventieve rol en kunnen zij beleidsadviezen geven om een veilige leeromgeving te bevorderen.

Preventiemedewerker

De preventiemedewerker houdt zich bezig met preventieactiviteiten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van medewerkers en leerlingen. De preventiemedewerker Eric de Bakker verleent medewerking aan het opstellen en verrichten van de RI&E. Daarnaast werkt de preventiemedewerker als adviseur van de MR en werkt daar nauw mee samen bij het afspreken en uitvoeren van maatregelen.

Protocollen

Op de meeste onderdelen volgen wij de bovenschoolse protocollen van Xpect013. Daarvoor verwijzen we u door naar de website van Xpect013:

Documenten onderwijs | Xpect013

Op onze website is dit document te vinden en aanvullend het anti-pest protocol van onze school. Daarin staat beschreven wat de rol van de CSV-er en IVP-er is en hoe wij omgaan als er sprake is van pestproblematieken.

Documenten

[Medische Handelingen](#)

[Klachtenregeling](#)

Fysieke ruimte

Maatregelen

In de school zijn verschillende wettelijke en niet-wettelijke verplichte taken/funcities met betrekking tot sociale veiligheid belegd. Er zijn ambulante teamleden beschikbaar als dat nodig is, daarover zijn duidelijke schoolafspraken gemaakt. De leerkrachten zijn ervan op de hoogte wie er wanneer beschikbaar is. Binnen de school hebben wij een schoolmaatschappelijk werker waarmee nauw samengewerkt wordt. Vanuit het project 'SMART-start' hebben wij een gedragscoach vanuit Sterk Huis en een medewerker complexe jeugdzaken die wekelijks in de school aanwezig zijn en waarmee nauw wordt samengewerkt. Dit noemen wij Team op Maat (ToM).

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Naar aanleiding van de jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid (vragenlijst) inventariseren de vertrouwenspersonen samen met de CSV-er of er individuele gesprekken nodig zijn met leerlingen om een duidelijker beeld te krijgen van aandachtspunten. Vervolgens bespreken zij waar nodig met de schoolleiding en geven zij advies hoe de veiligheid binnen de school verbeterd kan worden.

De brugfunctionaris gaat met leerlingen van de leerlingenraad in gesprek over de veiligheid binnen de school. De brugfunctionaris bespreekt met hen of zij ideeën hebben om de veiligheid op school te vergroten en kan ook samen met hen plannen maken en als het kan uitvoeren.

Samenwerken met ouders

We vinden een goede samenwerking tussen school en ouders erg belangrijk. We willen daarom in gesprek blijven met ouders waarbij wederzijds respect en openheid een belangrijke rol spelen. Leerkrachten voeren 3x

per jaar voortgangsgesprekken met ouders en leerlingen volgens onze gesprekkencyclus en nodigen ouders (indien nodig) tussendoor uit.

We organiseren iedere eerste vrijdag van de maand ouderbijeenkomsten. Deze worden georganiseerd door onze brugfunctionaris, waarbij interessante thema's besproken worden, of ouderactiviteiten worden georganiseerd. Daarnaast vragen we input vanuit het ontwikkelteam Partnerschap om ons steeds verder te ontwikkelen op dit gebied.

Samenwerken met partners

Op basisschool De Zuidwester bieden wij leerlingen ondersteuning in de primaire en secundaire laag. Wat wij doen voor de leerlingen staat beschreven in hoofdstuk 3 van onze schoolgids.

Elk schooljaar worden 6 Team op Maat overleggen gepland. Hierin werken wij preventief aan passende ondersteuning aan leerlingen.

Daarnaast wordt 6 keer per jaar een Partneroverleg georganiseerd, hierbij sluiten diverse disciplines vanuit verschillende instanties en de ouders van een leerling aan.

Documenten

[Schoolgids basisschool De Zuidwester](#)

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Op De Zuidwester handelen alle teamleden pedagogisch sensitief. Veiligheid en vertrouwen zijn de basis om tot ontwikkeling te komen. Onze leerlingen krijgen een rijk aanbod op sociaal-emotioneel leren. Hiervoor hanteren wij diverse methodes, instrumenten en methodieken o.a. Kwink, Kindbegrip, Hart en handen en Trauma Sensitief Onderwijs (TSO). We hebben de laatste jaren geïnvesteerd in het pedagogisch handelen van onze teamleden. Dit heeft gezorgd voor structuur, rust, duidelijkheid waardoor er veiligheid ontstaat voor kinderen in de school.

Om een veilige schoolomgeving te creëren is een positief en ondersteunend pedagogisch klimaat nodig. Naast de basiskwaliteit die van ons als school verwacht wordt, beschrijven we hieronder ook onze eigen ambities.

- Het belangrijkste voor een goed pedagogisch-didactisch klimaat is voorbeeldgedrag van leerkrachten. Onze leerkrachten kijken naar het gedrag van leerlingen vanuit een trauma sensitieve bril, dit komt vanuit het gedachtengoed van Trauma Sensitief Onderwijs (TSO). Dit wordt aangevuld met de methode Kwink. Alle leerkrachten zijn hiervoor bevoegd en worden daarvoor jaarlijks bijgeschoold door experts op het gebied van TSO. We spreken leerlingen vanuit een positieve grondhouding aan op gedrag dat ze laten zien en formuleren vervolgens het gewenste gedrag.
- We voeren aan de start van ieder schooljaar een startgesprek met kind en ouder, vervolgens drie voortgangsgesprekken gedurende het schooljaar. Door deze gesprekken krijgen we o.a. inzicht in het welbevinden van de leerling. Hierbij worden er ook doelen gesteld door de leerling voor het komende schooljaar.
- De gedragsspecialist legt klassenbezoeken af en voert, samen met de kwaliteitscoördinatoren, twee keer per jaar een groepsbespreking met de groepsleerkrachten. In dat gesprek bespreken we de groepsdynamiek, specifiek leerlinggedrag en het pedagogisch handelen van de leerkracht. Ook is onze gedragsspecialist of pedagoog individueel inzetbaar voor gesprekken met leerlingen of ter ondersteuning van leerkrachten.
- Er is een kwaliteitskaart opgesteld voor de klassenbezoeken op het gebied van pedagogisch handelen, daarin staat helder leerkrachtgedrag beschreven vanuit de uitgangspunten van Kwink en Trauma Sensitief Onderwijs (TSO).
- We hanteren een stappenplan voor stressregulatie en grensoverschrijdend gedrag. Het doel is om gedrag concreet te maken en te benoemen, zodat we het op tijd signaleren en met elkaar bespreken. We willen graag preventief werken.

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Het team is geschoold op het gebied van traumasensitief onderwijs (TSO). Scholen met een traumasensitief onderwijsklimaat zijn zich bewust van de impact van ingrijpende jeugdervaringen op de ontwikkeling van leerlingen en stemmen zo goed mogelijk af op de specifieke onderwijs- en begeleidingsbehoeften van deze leerlingen. Ze bieden leerlingen een veilige plek waar ze met plezier naartoe gaan en zoveel mogelijk tot ontwikkeling en leren kunnen komen. In een traumasensitief onderwijsklimaat staat ook een gezonde werkomgeving voor het schoolteam centraal waar inspanning én ontspanning, zelfreflectie en onderlinge steun vanzelfsprekend zijn.

Doelen vanuit het ontwikkelteam pedagogisch handelen voor schooljaar 2025-2026:

- Vormgeven van basisondersteuning en secundaire ondersteuning m.b.t. groepsdynamiek
- Evalueren van de kwaliteitskaart pauze en de doorontwikkeling hiervan
- Evalueren van de SEL methodiek KWINK en de doorontwikkeling hiervan
- Onderzoeken hoe wisselmomenten verlopen en welke verbeterkansen er zijn
- D.m.v. intervisie reflecteert men op en verbetert men eigen handelen
- Verdieping van de Pilot Hart & Handen en de doorontwikkeling van kindgesprekken
- Samen met het ontwikkelteam partnerschap komen tot een passende rapportage op het gebied van sociaal emotioneel leren.

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

We werken volgens de visie van ouderbetrokkenheid 3.0. Daar zijn we in schooljaar 2024-2025 mee gestart. Ouderbetrokkenheid 3.0. verwijst naar een interactieve en gelijkwaardige samenwerking tussen school en ouders.

Per december 2024 brugfunctionaris werkzaam op onze school die een brug slaat tussen school, de leerling en het gezin en helpt bij praktische en sociale hulpvragen. Ook organiseert zij ouderbijeenkomsten en ouderactiviteiten op school. Dit is ter bevordering van gelijke kansen voor kinderen en vroegtijdig problemen te signaleren en ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij armoede of opvoedvragen en door te verwijzen naar de juiste instanties in de wijk.

De groepen 7 en 8 krijgen elk jaar les van de docenten Dramataal. Dramataal richt zich op meer begrip, verbinding en plezier tussen leerlingen onderling en tussen leerlingen en volwassenen. In alle lessen staan veiligheid, autonomie openheid en relatie centraal. Voorafgaand aan deze lessen wordt er ook een ouderavond georganiseerd voor de ouders van deze leerlingen zodat zij weten wat hun kinderen gaan leren en zodat zij thuis ook deze principes kunnen toepassen of erover in gesprek kunnen gaan met hen.

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Binnen de school doen zich vaak situaties voor, waarin kinderen zich kwetsbaar op moeten stellen, niet alleen binnen de eigen groep maar ook bij het spelen op het schoolplein en bij verschillende gezamenlijke activiteiten.

Op basisschool De Zuidwester hanteren wij een anti-pestprotocol. Wanneer er sprake is van pesten wordt er volgens dit protocol gehandeld. Het anti-pestprotocol is up-to-date voor schooljaar 2025-2026 en toegevoegd aan de documenten. Het document is ook te vinden op onze website, in dit document beschrijven we ook de rol van IVP en CSV.

IVP staat voor Interne Vertrouwens Persoon. We hebben op onze school twee interne vertrouwenscontactpersonen, dit zijn Nienke Ruitinga en Floor Hoekstra. Zij zijn een aanspreekpunt voor ouders, kinderen en collega's. Met name op gebied van sociaal-emotioneel welbevinden. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan over pesten, seksuele intimidatie en mishandeling. Ook als dit voorkomt in de thuissituatie. Voor kinderen en ouders zijn zij een luisterend oor en helpen ze zoeken naar oplossingen. Collega's kunnen bij hen terecht voor consultatie. Elk schooljaar presenteren zij zich in de groepen 1 t/m 8 om aan te geven waarvoor de leerlingen bij hen terecht kunnen. Zij maken deel uit van een netwerk dat bestaat uit de vertrouwenscontactpersonen van alle scholen van Xpect013. Hier worden ze op de hoogte gehouden op van nieuwe ontwikkelingen en wisselen ze ervaringen uit.

CSV staat voor Coördinator Sociale Veiligheid. Wij hebben op onze school een coördinator sociale veiligheid, dat is Dagmar Fonken. Zij is een aanspreekpunt voor collega's en de vertrouwenspersonen als het gaat om pestproblematiek of sociale onveiligheid. Ook kan zij fungeren als klankbord voor collega's met vragen. Vanuit de wettelijke zorgplicht veiligheid op school zijn scholen in het primair onderwijs verplicht binnen hun school iemand te laten fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten. Het doel is dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat zij zorgen voor sociale veiligheid op school. Het beoogde effect voor de leerlingen is dat zij zich veilig en prettig voelen op school. Bovendien komt een sociaal veilige omgeving de leerprestaties ten goede.

We werken binnen onze school met de methode Kwink voor sociaal emotioneel leren. De methode is gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Het is gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep. Onder andere vanuit de principes van PBS (Positive Behaviour Support)

Kwink:

- Sluit aan bij de fases van de vorming van de groep.
- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Verhoogt leeropbrengsten
- Sluit aan bij passend onderwijs
- Werkt handelingsgericht
- Heeft als basis het ADI-model

Tenslotte zijn op onze school alle teamleden geschoold in Traumasensitief Lesgeven.

Vanuit deze principes hebben we als school ook een stappenplan opgesteld ten aanzien van stressregulatie voor onze leerlingen en als aanvulling een stappenplan voor grensoverschrijdend gedrag.

Ondersteuningsmogelijkheden

Aan het begin van het schooljaar staan de 'gouden weken' centraal in alle groepen. In de voorbereidingsweek wordt er van alle leerkrachten verwacht dat zij in het lesrooster elke dag tijd maken voor groepsvormende activiteiten. Alle leerkrachten maken ook elke week tijd op lesrooster voor het inzetten van het 'relatiegebaar'. Dit is vanuit het gedachtegoed van traumasensitief onderwijs. Hiermee willen we aandacht besteden aan het vormen van een positieve groepsdynamiek. Leerkrachten creëren een veilig klassenklimaat en een veilige band met elke leerling d.m.v. pedagogische routines.

De meeste ondersteuning vindt in de groepen plaats door de leerkracht, daarnaast hebben we nog aanvullend de huiskamer. Een plek in onze school waar onze pedagoog werkzaam is met leerlingen, of met groepjes leerlingen. De rol van de pedagoog is divers, deels ter ondersteuning en coaching van leerkrachten, anderzijds ook voor de ondersteuning van leerlingen die zich onveilig voelen of vanwege andere redenen wat meer aandacht nodig hebben.

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Ieder schooljaar is er ruimte voor scholing en deskundigheidsbevordering. De regie ligt bij de medewerker. Jaarlijks zorgen we voor de scholing van nieuwe leerkrachten op het gebied van TSO.

Aanvullend zijn er mogelijkheden voor individuele collega's. Ze mogen een verzoek indienen bij de directie. Daarnaast wordt dit onderwerp jaarlijks besproken bij het voortgangsgesprek. Dit is een individueel gesprek tussen teamlid en directeur.

Afgelopen schooljaar zijn er twee collega's die zich geschoold hebben op het gebied van gedragsspecialist en als pedagoog. Voor komend schooljaar 2026-2027 staat executieve functies op het programma.

Signaleren

Signaleren

Signaleren

We evalueren en bespreken bij de start van het schooljaar met het team hoe de kwaliteitscyclus en de stappenplannen die we hanteren eruit zien. We hanteren daarvoor diverse instrumenten en documenten zoals:

- Stappenplan stressregulatie en grensoverschrijdend gedrag
- De gouden weken en het bijbehorende groepsplan
- Hart & Handen (instrument)
- Kindgesprekken (twee keer per jaar)
- SEL cyclus (kwaliteitscyclus, incl. klassenbezoeken en nabesprekingen)
- RI&E en Quickscan

Handelen

Acuut

We zorgen ervoor dat teamleden op de hoogte zijn van wijzigingen en andere belangrijke zaken door de wekelijkse weekbrief. De documenten die nodig zijn hebben leerkrachten bij de hand, online of in de eigen klassenmap.

Dit schooljaar willen we ook intervisie opstarten, om vanuit casussen met elkaar te bespreken welke stappen er gezet zijn en hoe we dit eventueel anders kunnen aanpakken.

Tenslotte hebben we nog de bord- en werksessies vanuit stichting leerKRACHT die we wekelijks op woensdag organiseren. Daarmee bespreken we op gezette tijden de kwaliteitskaarten en houden we de zaag scherp.

Nazorg

In de fase van herstel en nazorg staat centraal wat de betrokkenen nodig hebben om hun gevoel van veiligheid en vertrouwen terug te krijgen.

De interne vertrouwenspersonen & CSV-er dragen zorg voor de nazorg van de betreffende leerlingen. Soms kan dit ook de groepsleerkracht of een ander teamlid zijn die betrokken is geweest bij een situatie. Dit herstelproces is voor elke leerling anders. Het doel is ervoor te zorgen dat alle partijen op een goede manier kunnen terugkeren op school of in de klas. Door middel van gesprekken met de betrokkenen controleren ze de veiligheid en effectiviteit van de getroffen maatregelen.

De vertrouwenspersonen en de CSV-er evalueren de incidenten en de aanpak.

We bieden op school ook de mogelijkheid voor individuele leerlingen, wanneer passend, begeleiding in de huiskamer.

Evalueren

Evalueren

Het evalueren en terugkijken doen we aan de hand van het jaarverslag van de vertrouwenspersonen, de verslagen van de incidentenregistratie en de bespreking van de casussen van leerlingen in het tandem-overleg. Het tandem-overleg is een wekelijks overleg van de kwaliteitscoördinatoren en de directeur.

Aanvullend voeren we ook gesprekken met leerlingen n.a.v. de MSV-vragenlijst. MSV staat voor monitoring sociale veiligheid. Het ontwikkelteam pedagogisch sensitief zorgt voor de borging en evaluatie van de protocollen en stappenplannen.

Samenwerken

Samenwerken

Met welke partners wij een nauwe samenwerking hebben, staat beschreven in hoofdstuk 3 van onze schoolgids.

Tijdens het bespreken van casuïstiek met partners, schalen we samen in wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft. Welke ondersteuning bij onderwijs ligt en welke ondersteuning opgepakt dient te worden door hulpverlening.

Lopende casussen worden tijdens Team op Maat of Parteroverleggen tussentijds geëvalueerd en taken worden opnieuw verdeeld, indien nodig.

Documenten

[Schoolgids De Zuidwester](#)

